

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinae, Sacr. Theologiae, Ac I. V. D. Vticensis
Episcopi, Tractatus De Legitima Svmmi Pontificis
electione, iuxta Summorum Pontificum, praesertim
Gregorij XV. & Sanctiss. D. N. Urbani ...**

Bonacina, Martino

Lvgdvni, 1637

IV. De creatione Pontificis successoris facta per designationem, &
electionem à Papa adhuc viuento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10669

PUNCTVM IV.

De creatione Pontificis successoris facta
per designationem, & electionem
à Papa adhuc viuente:

S V M M A R I V M.

- 1 Pontifex licitè non potest sibi successorem eligere sine urgentissima causa.
- 2 Neque licitè potest successorem eligere sine consensu omnium Cardinalium.
- 3 Pontifex de plenitudine potestatis potest sibi successorem validè eligere.
- 4 Pontifices an aliquando vfi sint potestate absoluta eligendi Pontificem.
- 5 Clemens prius à D. Petro in successorem electus, an Papatui cesserit.
- 6 Linus, & Cletus non fuerunt absoluti Pontifices, sed cooperatores, & Suffraganei SS. Petri, & Clementis.
- 7 Tractatio de potestate absoluta Pontificis ad Theologos pertinet, non ad Canonistas.
- 8 Pontifex an possit sibi duos successores eligere, eodem tempore, qui eandem auctoritatem adequatè, vel inadequatè in totum orbem exercent.

Tria

TRia principaliter in hac quæst. explicabo; Primò, vtrum Pontifex possit sibi, de potestate saltem absoluta successorem licitè eligere; Secundò, vtrum validè; Tertiò, vtrum Papa validè possit duos successores eligere, qui eandem eodem tempore auctoritatem exercent, seu an Ecclesia duos Summos Pontifices creare possit.

PRIMA PROPOSITIO.

Summus Pontifex licitè non potest sibi successorem eligere, sine vrgentissima, & grauiissima causa, & sine consensu omnium Cardinalium; quòd non possit sine vrgentissima causa probatur.

Primò, quia Sūmus Pontifex vti non debet potestate absoluta, seu plenitudine potestatis, absque grauiissima causa, ex Innocentio *cap. innotuit, de electione. Panormit. in cap. ad hæc de re scriptis*, & aliis quos sequitur Iacobatius *lib. 7. art. 5. num. 134. & 292.* Electio autem successoris pertinet ad plenitudinem potestatis, alioquin Summus Pontifex hoc pacto fere semper eligeretur, quod est contra consuetum Ecclesiæ vniuersalis vsum.

Secundò, quia ex huiusmodi electione facile arripi posset occasio scandali, & Papa-

tus iure quasi hæreditario ad consanguineos transmitteretur, cum graui Ecclesiæ vniuersalis damno, & plurimorum scandalo.

Tertiò, quia Cardinales hoc tempore iurant obseruantiam constitutionis Greg. XV. circa electionem Papæ; Papa autem nõ potest contra iuramenti vinculum facere, cum iuri naturali diuino subiiciatur; nisi fortè dicas Cardinales iurare obseruantiam illius constitutionis, dum Papa Collegialiter ab ipsis tanquam Cardinalibus eligendus est, non verò dum Papali auctoritate gaudebunt, alioquin non liceret Papæ, Gregorij constitutionem variare.

2 Quòd verò Pontifex licitè nequeat sibi successorem eligere sine consensu omnium Cardinalium, patet, quia singulis Cardinalibus per capita competit ius eligendi Pontificem; sed iuri alterius derogari non potest ipso non consentiente, *cap. quod omnes tangit de reg. Iuris, in 6. & cap. 1. 66. distinct.* ergo Pontifex non potest successorem eligere non consentientibus singulis Cardinalibus, alioquin ipsorum Iuri derogaret, & præiudicium afferret.

Obiicies, Reges, & Principes licitè eligunt sibi successores absque vllius consensu, & sine
vrgen

urgentissima causa; ergo etiam Pontifex sibi successorem licite potest eligere absque graui causa, & sine Cardinalium consensu. Respondeo primò, negando antecedens, nisi populus consentiat, aut nisi Reges, & Principes pleno iure, & independente à populorum voluntate, Principatibus, & Regnis potiantur. Respondeo secundò, negando consequentiam. Ratio disparitatis est, tum quia huiusmodi Reges, & Principes pleno iure in suos subditos gaudent, eo quod iure belli Regna sibi subegerint (subactis enim libertas in totum, vel in partem aufertur) vel populis consentientibus hoc ius liberè acquisuerunt; tum quia præfati Reges ius eligendi in alios non transtulerunt, vt suppono, alioquin nec ipsi licite possent alium Regno præficere, inuitis, & dissentientibus iis qui eligendi iure gaudent; tum quia sacer Principatus temporalia Regna dignitate longè antecellit, nec par est, vt iure quasi hæreditario instar bonorum temporalium in successores transmittatur.

SECUNDA PROPOSITIO.

3 **S**ummus Pontifex de plenitudine potestatis potest sibi successorem validè eligere. Ratio est.

Primò,

Primò, quia electio Summi Pontificis pertinet ad visibilem Ecclesiæ administrationem, & gubernationem; sed Summus Pontifex ea omnia facere potest, quæ pertinent intrinsecè ad visibilem Ecclesiæ administrationem, ut patebit ex rationibus proximè sequentibus; ergo potest sibi successorem eligere.

Secundò, quia Summus Pontifex validè potest Collegio Cardinalium se adhuc vi-
uente facultatem eligendi successorem concedere, (quicquid in contrarium dicant Albanus *quest. 53.* & Azorius *lib. 4. cap. 6. ques. 4.*) ergo potest etiam per seipsum eligere; hæc consequentia probatur, tum quia administratio Ecclesiæ est perfectissima Monarchia, consequenter quicquid potestatis hierarchicæ in singulis Ecclesiæ membris reperitur, id totum longè perfectiùs residet in supremo capite, quod in Ecclesia constat esse Summum Pontificem, ut fusè probat Nicolaus Sander *de Eccles. Monarch. lib. 1. & 2.* Bellarm. *lib. 1. de Romano Pontif. Beram. lib. 2. & 3.* contra Spalantem, & Suarez *de fid. defens. adversus Regem Angliæ, lib. 3. cap. 19. & seqq.* tum quia qui potest aliquid per alium, potest etiam idem munus per seipsum obire, nisi dignitatis suæ limites excedat, propriumque gradum deceat.

Tertiò,

Tertiò, quia D. Petrus potestatem habuit eligendi sibi successorem, cum huiusmodi potestas intrinsecè pertineat ad visibilem vniuersalis Ecclesiæ administrationem, quæ D. Petro deneganda non fuit; ergo etiam Summus Pontifex facultatem habet eligendi sibi successorem; hæc consequentia probatur, quia Summus Pontifex eandem integram, illæsam, & illibatam habet potestatem erga visibilem Ecclesiam, quam habuit D. Petrus, quod triplici ratione probo; tū quia D. Petro, & successoribus æquè dictum fuit *pasce oves meas*; tum quia Summus Pontifex dicitur hæres, & successor Petri; hæres autem succedit in integram auctoritatem præcessoris, nisi aliquid ei à Prædecessore detractum fuerit, & diminutum, quod dici non potest de auctoritate Papæ, cum id nulla ratione, & sufficienti fundamento probari queat; tum quia alioquin Hæreticis, dum casus aliquis circa Summi Pontificis auctoritatem contingeret, occasio daretur asserendi Papam in eo casu facultatem non habere, etiamsi illam D. Petro concedant; vide Suarez in tractatu de fidei defensione, lib. 3. cap. 13. num. 12. & cap. 15. & sequent.

Quartò, quia D. Petrus elegit Clementem sibi successorem, vt testatur ipsèmet Clemens
epist. 1.

epist. i. ad Iacobum fratrem Domini. & lib. 3. constit. cap. 45. Ioannes Papa in epist. ad Episcopos Germaniæ; & habetur cap. i. 8. q. i. Sanctus Leo, Venerabilis Beda, & alij apud Cardinalem Bellarmin. lib. i. de Clericis cap. 8. & apud Baronium in Annalibus anno 69. num. 11. apud Soprannum præceptorem meum in manuscriptis de electione Summi Pontificis lib. i. cap. 8. quibus adde Suarez loco citato num. 13.

Quintò, quia Episcopi, & alij inferiores Prælati possunt consentiente Summo Pontifice sibi successorem eligere, vt quotidiana constat experientia; ergo etiam Papa potest sibi successorem eligere; cùm minoris potestatis Episcopis, & Prælati inferioribus minimè sit.

Sextò, quia potestas eligendi Pontificem est sacra, & spiritualis, consequenter est à Deo immediatè, & in illo residet cui Deus eam contulit, Christus autem eam contulit immediatè Pontifici; non autem aliis; Christus enim non commisit Ecclesiam suam Ecclesiæ suæ, oves ouibus, agnos agnis, sed oves & agnos Pastori, & fideles Capiti, vt bene post Caiet. opusc. i. de auctor. Papa, Suarez loco citato lib. 3. cap. 10. Sopran. lib. i. de elect. Papa, cap. 9. §. 1.

Septimò, quia ex sententia, quæ Summo Pontifici

Pontifici facultatem eligendi sibi successorem denegat, plura sequerentur absurda; nam Primò sequitur, Ecclesiæ statum non esse perfectè Monarchicum, sed potius Polyarchicum, quod est falsum; tum quia Christus Petro tantùm, & Pontificibus ipsius pro tempore successoribus dixit, *Pasce oves meas*; tum quia potestas Ecclesiastica quæ in singulis Ecclesiæ membris reperitur, perfectiùs in Romano Pontifice tanquam in Capite residet, & continetur.

Secundò sequeretur statum Monarchicum non exigere, ut omnis potestas, quæ circa Reipublicæ administrationem in membris reperitur, longè perfectiùs in capite Monarchiæ contineatur; hoc autem falsum est, ut ex Aristotele 3. *Polit.* 5. & 8. *Ethic.* 10. probant Bellarmin. *lib. 1. de Pontifice cap. 1. & alij.*

Tertiò sequeretur perfectum Monarcham non posse successorem eligere, vel de successore agere, hoc autem perfectæ Monarchiæ aduersatur, ex Aristotele *lib. 5. Polit. 3. & lib. 8. cap. 10. & aliis.*

Quartò sequitur non omnem potestatem, quæ in Petro fuit, esse etiam in Pontificibus ipsius successoribus; hoc autem falsum est; tum quia potestas eligendi, pertinet ad Ecclesiæ administrationem; omnis autem pote-

N ftas

stas pertinens ad Ecclesiæ administrationem, æquè in successoribus residet, ac in Petro, cum Christus æquè omnibus dixerit, *Pasce oves meas*; tum quia sequeretur mutatum esse Ecclesiæ regimen, cum Petri successores idem præstare nequeant quod præstitit Petrus; tum quia ex potestate, quam Christus Petro contulit, non possemus arguere, quid Pontifices hoc tempore possint, si semel admittamus potestatem aliquam in Petro extitisse, quæ in successoribus non reperiatur; aliam rationem affert Suarez, *de Fidei defensione lib. 3. c. 18. n. 12.* quæ apud ipsum videri potest.

Octavo, quia huius sententiæ sunt egregij, & nobiles Doctores, tam Canonistæ, quam Theologi, Felinus *cap. 1. de constit. num. 23.* Cardinalis Jacobatius *lib. 9. de Concilio art. 3. n. 10.* Andreas Dualius, *lib. 3. de potest. Pontificis, Victoria in Relat. 2. de potest. Papa, q. 2. num. 2. & 3.* Caiet. *in opusc. 1. de auctoritate cap. 13.* Martinus Ledesma *2. parte comment. lib. 4. 9. 20. art. 1. conclus. 10.* Cardinalis Bellarminus *lib. 2. de Clericis cap. 8.* Franciscus Suarez *tractatu de fide, spe, & charitate, disp. 10. sect. 4. num. 16. & in tom. de fidei defensione, lib. 3. cap. 13. num. 13.* Franciscus Turrianus *lib. 3. cap. 10.* Ioannes Hieronymus Sopranus *de electione Summi Pontificis, cap. 7. & seqq.* & alij Theologi contra quamplures

plures Canonistas, quos infra *in obiectionibus proxime sequentibus* enumerabo.

Obiicies primò, ius naturale, & diuinum dictare videntur, vt quis sibi successorem non eligat sine interuentu Cleri, teste Magno Leone *cap. in nomine, distinct. 23.* ergo Summus Pontifex iure naturali, & diuino, non potest se solo sibi successorem eligere. Respondeo primò, hinc solum colligi, Pontificem licitè non posse per se ipsum solum successorem pronunciare, non tamen hinc sequitur electionem fore inualidam; cum multa illicitè fiant, quæ tamen facta tenent. Respondeo secundò Leonem eò loci loqui de electione Episcoporum, & aliorum inferiorum, quorum electio non ad Laicos, sed ad Ecclesiasticos pertinet; ideo enim asserit electionem Ecclesiasticorum, sine interuentu Cleri fieri non posse, vt explicet huiusmodi potestatem penes Laicos non residere, dicitur tamen à Clero fieri, dum auctoritate Pontificis, qui vniuerso Clero præsidet, celebratur.

Obiicies secundò electio successoris subsistere non potest; nam vel successor eligitur, viuentis Summo Pontifice, & sic essent duo Summi Pontifices, eodem tempore, cum successor à Papa legitimè electus, sit verus Pontifex, ex suppositione; vel eligitur eo mortuo,

& hoc dici non potest, cum Papa qui è viuis decessit, erga visibilem Ecclesiam potestate careat. Respondeo eligi à Papa adhuc viuente, non per electionem absolutam, quæ statim vires habeat, sed per designationem, pro eo scilicet tempore, quo Papa ex hac vita migraverit, quo pacto David electus fuit à Saule, & Consules aliàs in Republica Romana eligebantur, & hæres instituitur à testatore, & lex vim habet etiam mortuo conditore; nec tamen hinc sequitur duos esse eodem tempore in Ecclesia Pontifices, cum successor electus non acquirat Pontificatum per absolutam electionem, sed per designationem, quæ completum effectum sortitur mortuo præcessore.

si Dices non-entis nullæ sunt qualitates, & operari supponit esse, *cap. bonæ de electione, cap. nuper de donat. inter virum, & uxorem, & l. traditio. ff. de acquir. rerum domin. l. eius qui, §. quoniam, ff. si certum petatur, l. Pomponius, §. final. ff. de acquirenda possess.* ergo electio mortuo Pontifice non prodest. Respondeo non-entis, seu mortui nullas esse qualitates, seu operationes de integro, & totaliter, posse tamen esse effectum completum eius actionis, quam dum viveret, egit, vt in nostro casu.

4° Obiicies tertio, Pontifices nunquam vfi sunt hac potestate; ergo signum est hanc potestatem

testatem apud ipsos non residere. Respondeo primò, D. Petrum hac potestate vsum fuisse, in electione Clementis, & probabile est etiam successores hac potestate priscis temporibus vfos fuisse, cum fideles initio nascētis Ecclesiæ ad electionem Summi Pontificis commodè conuenire non possent, vt innuunt Pamelius *in notis ad Epist. 52. S. Cypriani, num. 3.* & apud eum Pichius, Platina, & Panuinus; & Bonifacius elegit Vegelium, quamuis postea electionem reuocauerit, eo quòd à Vegelio deceptus fuisset. Respondeo secundò, negando consequentiam, quamuis enim admitterem alios Pontifices hac eligendi forma vfos non fuisse, non tamen hinc sequitur Papam hac potestate destitutum esse, cum aliqua fieri possint à Papa, quæ hactenus facta non fuerunt, nec cuncta hactenus contigerint, quæ possibilis existimantur, sicut ante Martinum V. nunquam cum aliquo dispensatum fuerat in voto solemnī Religionis, & nihilominus facultas in eo voto dispensandi Summo Pontifici compete-
 bat, & sicut Papa posset cum vxore manere, ex communi DD. sententia, si forte vir coniugatus in Papam eligeretur, quem Electores nescirent vxorem habere, & vxor ab eo recedere nollet, & tamen hic casus nondum accidit, nec euenturum credo.

Obiicies quartò, si potestas eligendi successorum Summo Pontifici conuenit, maximè, quia D. Petrus elegit sibi successorem Clementem, & hanc potestatem in successores transtulit, sed hæc ratio non est firma, & valida. Primò, quia incertum est Petrum sibi successorem Clementem elegisse. Secundò, quia etiam si admittamus elegisse iuxta nonnullorum Patrum auctoritatem, nihilominus non verè elegit, sed tantum nominauit; nomen enim electionis propriè loquendo adhiberi solet, tam ad significandam nominationem, quàm propriam electionem. Tertiò, quia hoc fuit priuilegium personale sancti Petri, sicut fuit donum miraculorum; priuilegium autem personale ad successores non transfertur. Quartò, quia Clemens immediatè non successit D. Petro, sed Lino, seu Cleto; quarto enim inter Pontifices ordine numeratur Clemens, ut patet, tum ex narrationibus historicis, tum ex *Canone Missæ*, ibi *Lini, Cleti, Clementis*. Quintò, quia à morte S. Petri, vsque ad obitum Clementis intercesserunt 26. anni: nam fertur Clementem mortuum esse tertio Trajani anno; & Lino vndecim annos, sex Cleto, & nouem Clementi adscribant; vel ergo dicendum est, Clementem in Pontificatu viginti sex annis extitisse, quod

quod est contra vulgatum illud axioma, *non videbis annos Petri* (Petrus enim tantum 25. annis Ecclesiam vniuersalem rexit;) vel asserendum est Clementem à D. Petro electum non fuisse, cum Cleti successor fuerit. Respondeo ex electione Clementis à D. Petro facta maximum desumi argumentum, ad probandum Summos Pontifices, hac eligendi facultate gaudere; an autem D. Petrus, Clementem sibi successorem elegerit, superius à me probatum fuit in quarta ratione: Ex quo patet responsio, ad primam huius quartæ obiectionis rationem.

Ad secundam. Respondeo Doctores, & Patres nomine electionis, qua D. Petrus Clementem elegit, intelligere veram, & propriam electionem, vt apertè constat, tum ex Ioanne Papa, & ipsomet Clemente, aliisque asserentibus D. Petrum tradidisse Clementi Romanum Pontificatum, tum ex venerabili Beda, affirmante D. Petrum consecrasse Clementem in sibi successorem, tum ex Cronologico Pontificum, quod communiter circumfertur; hæc autem verificari non possunt de nominatione propriè accepta, sed de electione.

Ad tertiam. Respondeo negando illud fuisse priuilegium personale D. Petri; tum quia potestas eligendi successorem pertine-

bat, & pertinet intrinsecè ad Ecclesiæ gubernationem; potestas autem intrinsecè perti-
nens ad visibilem Ecclesiæ gubernationem,
non est personalis, sed realis adnexa dignitati,
& collata D. Petro, & eius successoribus, dum
Christus vniuersaliter, & indistinctè dixit,
Pasce oues meas; tum quia si semel admittere-
mus ea quæ à D. Petro gesta fuerunt, non ex
reali, sed ex personali priuilegio facta fuisse,
tota ferè Summi Pontificis potestas rueret, &
non leuis occasio de ipsius auctoritate detra-
hendi Hæreticis concedi videretur; Hæretici
enim admittunt Petrum fuisse caput Apосто-
lorum, Vicarium Christi, & quamplura in Ec-
clesia administranda potuisse; admittunt
etiam Summum Pontificem esse Petri suc-
cessorem, sed cum deducimus, hoc fecit Pe-
trus, vel ab eo fieri potuit: ergo etiam à Pon-
tifice ipsius successore fieri potest: Negabunt
hanc consequentiam asserendo hoc fuisse
personale Petri priuilegium. Ad id quod di-
citur de potestate patrando miracula, quæ
D. Petro concessa fuerat, respondetur huius-
modi potestatem pertinere ad gratias gratis
datas, & non spectare intrinsecè ad vniuersa-
lem Ecclesiæ administrationem; nam etiam
alij qui gubernationi Ecclesiæ non præsent,
dono miraculorū Deo cōcedente frui possunt.

Ad

Ad quartam respondent aliqui. Primò Clementem præ modestia Pontificatui cessisse, vt exemplum successoribus præberet fugiendæ dignitatis, etiamsi D. Petrus ipsum tanto dignitatis gradu promeritum, & dignum pronunciaffet, ita Suarez *tomo de fidei defens. lib. 3. cap. 13. num. 13.* vbi hanc sententiam probabiliorem vocat.

5 Respondeo secundò, Clementem fuisse immediatè Petri successorem, nec vnquam Pontificatui renunciaffe, vt constat ex Ioanne Papa III. *in sua epistola*, idèmq; ex Damaso *in vitis Pontificum*. Tertulliano *de præscript. cap. 32.* D. Hieronymo *lib. 1. aduersus Iouinianum, & cap. 52. in Isaiam.* Nicephoro, & aliis; probant Franciscus Turianus *de Canone Apostolorum, cap. 10.* Parisius *de resignat. lib. 2. quest. 1.* & Sopran. *de electione Summi Pontificis, lib. 1. cap. 9.* Præterea in Concilio Florentino, Alexander inter Pontifices quinto loco post Petrum enumeratur, quod fieri non posset, nisi Clemens statim post D. Petrum successisset, suppressis Lino, & Cleto:

6 Nam Linus, & Cletus non fuerunt absoluti Pontifices, sed cooperatores Pontificatus, & suffraganei D. Petri, adhuc viuentis, vt testantur Ioannes Papa *loco citato.* Azorius 2. *part. lib. 4. cap. 6. quæsto. 5.* & alii; hæc de cau-

sa Linus, & Cletus inter Pontifices enumerantur, licet veri Pontifices minimè fuerint; Imò Linus, qui proximus Petro enumeratur, ante D. Petri mortem martyrij palma Capitone, & Rufo Consulibus coronatum fuisse ferunt. Metaphrastes in *vita SS. Petri, & Pauli*. Marianus Scotus in *Chronico*, Sophorinus Hierosolym. *homil. de agone Petri*. Baronius verò *tomo 1. anno 80.* & alij putant Linum secundo post Petri mortem anno obiisse.

Ad quintam, Respondeo variam fuisse annorum supputationem; alij enim dicunt Linum viuentem Petro, mortuum fuisse, alij eo defuncto, asseruntque Linum, & Cletum, tot annos Pontificatum gessisse, non quia verè Pontifices fuerint, sed quia D. Petri in Pontificatus officio cooperatores extiterunt. Alij respondent Clementem confirmasse Linum, & Cletum, iisque coadiutoribus, & cooperatores exemplo Petri usum fuisse, consequenter tot annos Pontificatus Lino, & Cleto adscribunt: verum istæ responsiones difficultatem non euertunt, adhuc enim dici posset Clementem viginti sex annis Ecclesiam rexisse, licet opera Lini, & Cleti usus fuerit; quamobrem respondendum censeo Clementem non viginti sex annis, sed nouem, Pontificale onus post Christi mortem sustinuisse, à
die

die 3. Kalen. Iulij anni 68. vsque ad diem 11. Kalendas Decembris anni Christi 77. non quidem viuento Trajano, sed Vespasiano, cuius decreto interfectus fuit, teste Honufrio.

Obiicies quintò, si Summus Pontifex successorem eligendi facultatem haberet, grauissima damna, & incommoda in Ecclesia Dei sequerentur, inter cætera facilè arriperetur occasio captandæ mortis.

Respondeo hinc solum inferri Summum Pontificem non posse successorem eligere, sine grauissima causa, & consensu vniuersi Cardinalium cætus, non tamen hinc sequitur electionem inuvalidam fore, quamuis enim priuilegiarius aliquando suo priuilegio abutatur, & dignus efficiatur qui priuilegio priuetur, non tamen ob id priuilegio caret, & inuvalidè agit quicquid agit. Respondeo secundò, ad diuinam prouidentiam pertinere, vt non permittat electionem successoris sine sufficienti causa, sicut ad eandem prouidentiam pertinet non permittere, vt Pontifex auctoritatem omnium Episcoporum in vniuerso orbe existentium reuocet, aut omnia ieiunia abroget, aut alia præcepta Ecclesiastica bono communi Ecclesiæ necessaria tollat.

Ad id quod dicitur de periculo captandæ mortis. Respondeo id esse quasi per accidens,

ex

ex malitia nonnullorum, alioquin neque testator posset hæredem instituere, nec Papa posset Episcopo facultatem eligendi successorem concedere, nec permittendæ essent leges, quibus scitur, quænam ex filiis mortuo patre, regnum consecuturus sit.

Obiicies sextò, Doctores ferè communiter in Iure Canonico non mediocriter versati, facultatem eligendi successorem Summo Pontifici denegant, *Glossa in cap. si transitus 79. dist. & §. his omnibus 8. quæst. 1. Archid. cap. si transitus, dist. 79. Rolandus Rubrica de testamentis, num. 3. Panormit. cap. accepimus de pactis. Martinus Laudensis de Cardinalibus quæst. 20 & 39. Gomez reg. de infir. resig. q. 1. Albanus de Cardin. quæst. 32. Iacobatius lib. 5. de Concilio art. 22. num. 2. & lib. 6. art. 8. Gondislaus Villadiego de orig. & potest. Cardinal. quæst. 5. num. 19. & alij apud præfatos Doctores, quibus adde nonnullos Theologos Luifium Turrianum tract. de fide quæst. 1. art. 10. disp. 15. dub. 3. vers. Sed difficultas. Azorium 2. part. lib. 4. cap. 5. quæst. 3. & alios apud Turrecrematam cap. in nomine, quæst. 1. distinct. 23. ergo signum est Summum Pontificem non posse successorem eligere. Respondeo primò plures alios Doctores præsertim Theologos superiùs à me relatos, his proximè citatis opponi. Respondeo secundò,*

secundò, plures ex præfatis Doctõribus loqui de potentia ordinaria Pontificis, non de absoluta, de qua nos loquimur.

Respondeo tertio ad Theologos, non autem ad Canonistas, spectare tractationem, & disputationem de auctoritate absoluta Summi Pontificis, consequenter fidem potius in hac re præstandam esse Theologis, quàm Canonistis.

7 Quod tractatio de hac re ad Theologos pertineat, probatur, quia potentia absoluta Summi Pontificis continetur sub obiecto Theologiæ; est enim aliquid supernaturale, & sacrum, spectans ad actus liberos Dei, quod supposita reuelatione per humanum discursum cognoscitur: ergo illius tractatio ad Theologos spectat: hæc consequentia probatur, quia tractatio alicuius rei ad eam facultatem pertinet, intra cuius obiectum continetur; potentia autem Summi Pontificis absoluta continetur intra obiectum Theologiæ, nam Theologia pro obiecto habet Deum, quatenus est ex reuelatis per discursum cognoscibilis, siue in sua essentia, siue in suis actibus, tam liberis, quàm necessariis.

Quòd hæc tractatio non pertineat ad simplices Canonistas, probatur, quia absoluta potentia Pontificis non continetur intra ambitum,

tum,

rum, & fines Canonici Iuris; ergo tractatio de absoluta potestate Pontificis, non pertinet ad Canonistas: hæc consequentia probatur, quia nulla facultas fines sui obiecti transcendit, vel egreditur, sicut nec furor ultra crepidam; antecedens probatur, quia obiectum Iuris Canonici est vita humana, quatenus per sacros Canones, dirigi, gubernari, & coërceri potest; sicut obiectum Iuris Ciuilis, est hominum vita, quatenus Iure Ciuili instituenda, & dirigenda; potestas autem absoluta Papæ non coërcetur legibus Canonicis, cum Princeps suis legibus non teneatur, nec par in parem habeat potestatem.

Dices, Canonistæ possunt de potestate Summi Pontificis ordinaria differere, & disputare; ergo etiã de absoluta, cum par ratio videatur.

Respondeo negando consequentiam, nisi doctrinam à Theologis mutuò accipiant, ut disparitas istius rei clariùs intelligatur, aduertendum est, potestatem Principis duplicem esse, ynam absolutam iuxta quam suis, vel prædecessorum legibus non tenetur, alteram ordinariam, iuxta quam suis, vel prædecessorum legibus accommodare se consuevit, cum ergo Canonistæ versentur circa Canones, quorum dispositioni Papa consuevit se accommodare sequitur Canonistas posse de potestate

testate Papæ ordinaria agere, illiusque naturam, fines, & conditiones explicare, non verò de absoluta, ut eruditè explicat Sopranus præceptor meus *in manuscriptis de electione Papæ lib. 1. cap. 9. ad finem §. unico.*

Dices secundò, in corpore Iuris non solum continentur præcepta Ecclesiastica; verum etiam referuntur diuina, quibus declaratur quid credendum, quid faciendum, vel omitendum sit: ergo Canonistæ agere possunt de rebus diuinis, & consequenter de potestate absoluta Papæ, cùm scientia Canonica circa Canones versetur, & Papa legibus diuinis teneatur. Respondeo hinc solum sequi Canonistas posse de iis rebus differere, quæ in Iure Canonico traduntur, vel explicantur, non verò de iis quæ Papa de potestate absoluta præstare potest; cùm enim in corpore Iuris, nihil hætenus explicatum, vel definitum fuerit circa potestatem Papæ absolutam in electione successoris; sequitur tractationem de huiusmodi potestate ad Canonistas non pertinere, sed potius ad Theologos, intra quorum obiecti ambitum præfata potestas continetur.

TERTIA PROPOSITIO.

§. **P**apa non potest sibi duos successores eligere, qui eandem eodem tempore aucto

auctoritatem exercent, consequenter duo esse non possunt Ecclesiae Pontifices, consequenter Ecclesia duos Summos Pontifices creare non potest. Ratio est, tum quia Papa est Vicarius Christi, qui est Caput Ecclesiae: sicut autem dedecet, ut vnius corporis plura sint capita, ita etiam ut Ecclesiae plures sint Summi Pontifices; tum quia Ecclesia, seu Pontifex non confert futuro Pontifici potestatem, sed designat, & eligit personam, cui Deus, posita electione debito tempore, auctoritatem & iurisdictionem tribuit: Deus autem praefatam auctoritatem non tribuit pluribus, sed vni: Christus enim dum Pontificatum instituit, dixit Petro, *Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, pasce oves meas, quodcumque ligaueris super terram, erit ligatum, & in Caelis, quodcumque solueris super terram, erit solutum & in Caelis*, ita Glossa in cap. non autem 7. quest. 1. Sorus in 4. dist. 24. quest. 2. art. 5. Iacobatius de Concilio lib. 4. art. 3. num. 4. Gerson. & alij apud Azorium 2. part. lib. 4. cap. 12. & apud Suarez tomo de fidei defens. lib. 3. cap. 10. & seqq. contra Armacanum, Ocham, & alios.

Hinc sequitur primò non posse creari duos Pontifices, qui supremam in solidum in toto orbe iurisdictionem habeant, ut patet, tum ex allata ratione, tum quia Papa potestatem ha-

bet

bet in vniuersas Christi oues : tunc autem Papa, huiusmodi potestatem in vniuersas Christi oues non haberet; nam vterque Pontifex esset Christi ouis, & tamen alter in alterum potestatem non haberet, cum par in parem non habeat imperium, *l. nam & magistratus, ff. de recept. arbitr. cap. inferior, & cap. denique 21. distinct.*

Secundò, sequitur creari non posse duos Pontifices, quorum neuter quidquam possit sine altero, sed omnia simul ambo præstare debeant. Ratio est, tum quia id pugnat cum Christi institutione: Christus enim vnum instituit, & auctoritatem independentem ab altero contulit, tum quia Summa Pontificis potestas hoc pacto minueretur.

Tertiò, sequitur creari non posse duos Pontifices, quorum alter potestatem habeat in Oriente, alter in Occidente, tum quia Christus vnum tantum Pontificem instituit, cui vniuersam Ecclesiæ curam demandauit: tum quia Ecclesia duo haberet capita, nec ab vtroque influxum reciperet, quod est contra naturam capitis.

Obiicies primò, Linus Pontificiam potestatem habuit, & exercuit viuentem Petro: ergo duo Pontifices in solidum eodem tempore esse possunt. Respondeo Linum tunc temporis
O   fuisse

fuisse Petri coadiutorem, & cooperatorem, non autem Christi Vicarium, & Papam, vt superius docui, idemque habetur in Chronologico, quod gesta Summorum Pontificum summarie percenset.

Obiicies secundo, duo possunt esse Imperatores, & duo creari possunt eiusdem Ecclesie Antistites: ergo & Pontifices. Respondeo negando consequentiam. Ratio disparitatis desumitur ex institutione Papatus, Christus enim vnum Vicarium instituit, non plures simul; iure vero diuino interdictum non est, plures creari Imperatores, vel Antistites vnus certae Ecclesie, vide Thomam Campegiu[m] *de Concilio* c. 16. vbi quaerit an duo esse possint Imperatores.

---

*EPILOGVS, SEV
brevis enumeratio eorum, quibus
in hac prima disputatione ostendimus
substantiam electionis vitiosi,
& euerti.*

- 1 **S**I eligatur foemina, iuxta dicta, quaest. 2. num. 1.
- 2 Si eligatur vir vsu rationis carens, q. 2. n. 2.

3 Si